

Speciālās tehnikas apdrošināšanas noteikumi Nr. CPM 15/1

Apstiprināti ar "Seesam Insurance AS" Latvijas filiāles rīkojumu Nr. 2015/13-pa
Spēkā no 2015. gada 1. jūnija

1. TERMINI

- 1.1. **Apdrošinātājs** – "Seesam Insurance AS" Latvijas filiāle.
- 1.2. **Apdrošinājumaņēmējs** – persona, kura noslēdz apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.
- 1.3. **Apdrošinātais** – persona, kurai ir apdrošināmā interese un kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums; apdrošināšanas līguma saistības un pienākumi attiecas gan uz apdrošināto, gan uz apdrošinājumaņēmēju.
- 1.4. **Apdrošināšanas līgums** – apdrošinātāja un apdrošinājumaņēmēja vienošanās par apdrošināšanas nosacījumiem. Apdrošināšanas līgums sastāv no apdrošināšanas pieteikuma, apdrošināšanas polises, apdrošināšanas polises pielikumiem, grozījumiem un apdrošināšanas noteikumiem.
- 1.5. **Apdrošināšanas polise** – dokuments, kas aplicina apdrošināšanas līguma noslēgšanu. Apdrošināšanas polise ir neatņemama apdrošināšanas līguma sastāvdaļa.
- 1.6. **Apdrošināšanas periods** – apdrošināšanas līguma darbības laiks.
- 1.7. **Apdrošinātais risks** – apdrošināšanas līgumā paredzētais no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.
- 1.8. **Apdrošināšanas gadījums** – ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts pēkšņs un iepriekš neparedzams, no apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kuram iestājoties, paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa saskaņā ar apdrošināšanas līgumā atrunāto.
- 1.9. **Apdrošinājuma summa** – apdrošināšanas līgumā noteiktā naudas summa, par kādu ir apdrošināts apdrošināšanas objekts.
- 1.10. **Apdrošināšanas prēmija** – apdrošināšanas līgumā noteiktais maksājums par apdrošināšanu.
- 1.11. **Apdrošināšanas atlīdzība** – apdrošinājuma summa, tās daļa vai cita par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā summa, vai nodrošināmie pakalpojumi atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.12. **Pašrisks** – apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā līdzmaksājums katrā apdrošināšanas gadījumā, kas tiek atreķināts no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības summas. Ja viena apdrošināšanas gadījuma rezultātā tiek bojāti vairāki apdrošināšanas objekti, tad tiek piemērots viens – lielākais – pašrisks.
- 1.13. **Apdrošināšanas objekts** – apdrošināšanas polisē norādītā tehnika standarta aprīkojumā un/vai papildu mehānismi, kas tai var tikt uzmontēti, ja tas ir norādīts apdrošinātājam iesniegtajā apdrošināšanas pieteikumā.
- 1.14. **Apdrošināšanas pieteikums** – apdrošinātāja noteiktas formas un satura dokuments, kuru apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais aizpilda un iesniedz apdrošinātājam, lai informētu par apdrošināšanas objektu, tā stāvokli, kā arī citiem faktiem un apstākļiem. Apdrošināšanas pieteikums ir neatņemama apdrošināšanas līguma sastāvdaļa.
- 1.15. **Apdrošināšanas piedāvājums** – piedāvājums, kuru apdrošinātājs sagatavo, lai informētu apdrošinājumaņēmēju par apdrošināšanas līguma nosacījumiem un/vai izmaiņām tajos.
- 1.16. **Trešā persona** – persona, kura nav apdrošināšanas līguma slēdzēja un/vai nav persona, kura likumiski vai līgumiski ir saistīta ar apdrošināšanas līguma slēdzēju, un/vai nav persona, kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums.
- 1.17. **Distances saziņas līdzeklis** – elektronisks saziņas līdzeklis, ar kura palīdzību ir iespējams noslēgt apdrošināšanas līgumu, pusēm neatrodoties klātienē.
- 1.18. **Teritoriālais segums** – Latvijas Republikas teritorija, ja apdrošināšanas līgumā nav minēts citādi.
- 1.19. **Standarta aprīkojums** – tehnikas vai iekārtas ražotāja izgatavota attiecīgajam tehnikas vai iekārtas veidam (markas modelim) konkrēti raksturīgi detaļu, iekārtu, sistēmu u. c. pamatsastāvdaļu komplektācija.
- 1.20. **Jaunvērtība** – naudas summa, kas nepieciešama jaunas tehnikas vai iekārtas (marka, modelis, aprīkojums) iegādei un saistītie transportēšanas, uzstādīšanas/montāžas izdevumi.

2. INFORMĀCIJA PAR APDROŠINĀMO RISKU

- 2.1. Noslēdzot apdrošināšanas līgumu, apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākums ir sniegt visu informāciju, kas nepieciešama apdrošinātājam apdrošināmā riska izvērtēšanai.
Pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas apdrošinājumaņēmēja pienākums ir sniegt apdrošinātājam visu pieprasīto informāciju par apdrošināmo objektu un faktiem vai apstākļiem, kas nepieciešami apdrošināmā riska izvērtēšanai. Apdrošinātājs saņemto informāciju apstrādā un glabā saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.
- 2.2. Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais ir atbildīgs par sniegtās informācijas patiesīgumu un pilnīgumu. Jebkurš viltojums, nepareizs apgalvojums un/vai noklusēšana var būt par iemeslu apdrošināšanas līguma izbeigšanai un/vai atteikumam izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību.
- 2.3. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākums ir paziņot apdrošinātājam par citiem spēkā esošiem apdrošināšanas līgumiem, kas attiecas uz to pašu apdrošināšanas objektu.

3. IZMAIŅAS RISKĀ INFORMĀCIJĀ

- 3.1. Apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam ir pienākums nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, rakstveidā paziņot apdrošinātājam par visiem apstākļiem, kuri var palielināt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu, kā arī paziņot par jebkādam izmaiņām pieteikumā apdrošināšanai sniegtajā informācijā.
- 3.2. Pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas, kā arī apdrošināšanas perioda laikā apdrošinātājam ir tiesības pārbaudīt apdrošināto objektu, lai pārliecinātos, vai nav notikušas izmaiņas, kas atšķiras no sākotnējās informācijas par apdrošināto objektu.

4. APDROŠINĀJUMA SUMMA UN APDROŠINĀŠANAS OBJEKTA VĒRTĪBA

- 4.1. Apdrošinājuma summu nosaka apdrošinājumaņēmējs, savstarpēji vienojoties ar apdrošinātāju. Apdrošinātājs nav atbildīgs par apdrošinājumaņēmēja noteikto apdrošinājuma summu.
- 4.2. Apdrošinājuma summai ir jāatbilst apdrošināšanas objekta aizvietošanas vērtībai uz dienu, kad tiek noslēgts apdrošināšanas līgums.
- 4.3. Tirgus vērtība – līdzvērtīga, tāda paša veida, pielietojuma, vecuma, jaudas u. c. tehnisko parametru, apdrošināšanas objekta cena, par kuru apdrošināto objektu iespējams iegādāties brīvā un konkurējošā tirgū.
- 4.4. Faktiskā vērtība – tāda paša veida, pielietojuma, jaudas u. c. tehnisko parametru jauna apdrošināšanas objekta iegādes vērtība, atskaitot apdrošināšanas objekta stāvoklim atbilstošo nolietojumu (vērtības zudumu) procentu izteiksmē.
- 4.5. Ja apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību vai pārsniedz to, tad, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek piemērots nosacījums par virsapdrošināšanu vai zemapdrošināšanu. Šis nosacījums attiecas uz katru apdrošināto objektu atsevišķi.

5. APDROŠINĀŠANAS SEGUMS

Apdrošināt iespējams pret:

- nosauktajiem riskiem, piemēram, uguns, vētra, zādzība, laupīšana un citiem šajos noteikumos nosauktajiem riskiem (5.1.–5.9. punkti)
- "visiem" riskiem (5.10. punkts).

Apdrošināti ir tikai tie riski, kuri ir norādīti apdrošināšanas polisē.

Apdrošināšanas risku uzskaitījums

5.1. Uguns

Uguns – iepriekš neparedzēta un nekontrolējama degšana ar liesmu. Apdrošināšana sedz arī zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījis karstums, dūmi vai sodrēji, kas rodas no ugunsgrēka vai degoša objekta un kas apdrošināšanas objektam radušies ugunsgrēka dzēšanas rezultātā.

5.1.1. Apdrošināšana nesedz zaudējumus vai bojājumus apdrošināšanas objektam vai tā daļai:

- kura apzināti tiek pakļauta apstrādei vai procesiem, kuros izmanto siltumu vai uguni;
- kas cietusi elektriskās strāvas iedarbības rezultātā (pārspriegums, īssavienojums, īsslēgums, pārkaršana u. c.);
- kas radušies gruzdēšanas rezultātā, ja vien gruzdēšanu nav izraisījis ugunsgrēks.

Minētie izņēmumi neattiecas uz bojājumiem vai zaudējumiem pārējam apdrošinātajam īpašumam, ja liesmas, kas radušās, izplatījušās tālāk.

5.2. Zibens

Zibens – tiešs zibens spēriens apdrošināšanas objektā.

Apdrošināšana nesedz zaudējumus vai bojājumus elektriskajām ierīcēm, iekārtām, elektrības vadiem, izolācijas materiāliem u. c., kas radušies no zibens izraisītā pārspieguma vai indukcijas elektriskajā tīklā, ja vien pakārtoti nav radies ugunsgrēks.

5.3. Eksplozija

Eksplozija – pēkšņa, ārdroša spiediena spēka izpausme, kas balstās uz gāzu vai tvaiku īpašību izplesties ķīmiskas reakcijas rezultātā.

5.4. Lidaparāti

Lidaparāti – vadāma lidaparāta, tā daļu vai tā kravas uzkrāšana apdrošināšanas objektam.

5.5. Vētra

Vētra – gaisa masas plūsma, kuras vidējais ātrums ir ne mazāks par 18 (astotņpadsmit) metriem sekundē. Ja apdrošināšanas gadījuma vietā vēja ātrums nav iespējams noteikt tuvākajā meteoroloģiskajā novērojuma stacijā, tad uzskatāms, ka vētra ir bijusi, ja apdrošinātās vietas apkārtnē gaisa masu pārvietošanās radījušas bojājumus citiem pret vētru tikpat noturīgiem objektiem. Kompensēti tiek zaudējumi par vētras rezultātā gaisā paceltu priekšmetu uzkrāšanu vai priekšmetu uzgāzanos apdrošināšanas objektam.

5.5.1. Apdrošināšana nesedz zaudējumus vai bojājumus, ko stipra vēja ietekmē izraisa sniega vai ūdens ieplūšana apdrošināšanas objektā, izņemot gadījumus, ja šādi zaudējumi vai bojājumi ir radušies kā sekas, iestājoties apdrošinātajam riskam.

5.6. Kruša

Kruša – dažādas formas, lieluma un svara ledus gabalu nokrišņi, kas nokrīt uz apdrošinātā objekta un tādējādi izraisa tā bojājeju vai bojājumus.

5.7. Trešo personu prettiesiska rīcība

Tiek kompensēti zaudējumi vai bojājumi kas radušies:

- 5.7.1. zādzības rezultātā. Ar zādzību tiek saprasta apdrošinātā objekta piesavināšanās bez apdrošināšanas objekta tiesiskā lietotāja ziņas un piekrišanas;
- 5.7.2. laupīšanas rezultātā, pielietojot vardarbību vai spēku vai arī draudot to nekavējoties pielietot pret apdrošinājumaņēmēju vai apdrošinājumaņēmēja darbinieku, kura kontrolē un atbildīgā glabāšanā ir nodots apdrošinātais objekts;
- 5.7.3. trešo personu tīšas apdrošināšanas objekta fiziskas iznīcināšanas vai bojāšanas rezultātā.

5.8. Ceļu satiksmes negadījums

Tiek kompensēti zaudējumi vai bojājumi, kas apdrošināšanas objektam radušies, piedaloties ceļu satiksmē uz koplietošanas ceļiem, ja dalību ceļu satiksmē paredz/atļauj attiecīgā apdrošināšanas objekta vienības ražotājs un ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā nav vainīgs apdrošinātā objekta vadītājs.

5.9. Transportlīdzekļu trieciens

Transportlīdzekļu trieciens – jebkura veida motorizēta sauszemes transportlīdzekļa ietriekšanās apdrošinātajā īpašumā.

5.10. Apdrošināšanas aizsardzība pret “visiem” riskiem

Apdrošināšana sedz iepriekš neparedzamus un pēkšņus ārējus bojājumus vai zaudējumus (tai skaitā, bet ne tikai: stiklojuma saplīšana, iegrimšana, riepu bojājumi, apgāšanās u. c.) apdrošinātajam objektam, neatkarīgi no apdrošināšanas gadījuma cēloņa, izņemot tos, kas noteikumu 7. punktā nav minēti kā izņēmuma cēloņi.

Visu risku apdrošināšanas aizsardzība attiecas arī uz zemāk minētajiem papildu riskiem, ja apdrošināšanas polisē nav atrunāts citādi.

5.10.1. Pārvadāšana

Tiek kompensēti zaudējumi vai bojājumi, kas apdrošināšanas objektam radušies tā pārvadāšanas laikā Latvijas Republikas teritorijā. Pārvadāšanas laikā apdrošināšanas objektam jābūt atbilstoši (saskaņā ar pārvadājamā objekta

ražotāja/izgatavotāja norādījumiem) nostiprinātam uz pārvadājošā transporta līdzekļa, treilera vai piekabes.

5.10.2. Ceļu satiksmes negadījums

Tiek kompensēti zaudējumi vai bojājumi, kas apdrošināšanas objektam radušies, piedaloties ceļu satiksmē uz koplietošanas ceļiem, ja dalību ceļu satiksmē paredz/atļauj attiecīgā apdrošināšanas objekta vienības ražotājs.

5.10.3. Noma

Tiek kompensēti bojājumi, kad apdrošināšanas objekts tiek iznomāts, pamatojoties uz noslēgtu nomas līgumu starp apdrošināto un tehnikas nomnieku. Šis polises drošības noteikumi un papildu nosacījumi ir saistoši jebkuram apdrošinātā objekta nomniekam vai personai, kuras pārziņā/aprūpē apdrošināšanas objekts tiek nodots.

Pašrīks nomas laikā ir 1000 € (viens tūkstošis eiro) vai ne mazāks par polisē noteikto, ja apdrošināšanas polisē norādīta citādāka summa.

Zaudējumi vai bojājumi netiek kompensēti, ja apdrošināšanas objekts tiek nodots nomā saskaņā ar nomas līgumu, kurš nav noformēts atbilstoši tam, kā to paredz šie noteikumi.

Netiek segti zaudējumi, kas radušies saistībā ar apdrošināšanas objekta vai tā daļu neatgriešanu (tai skaitā, bet ne tikai: zādzība, piesavināšanās) iznomātājam.

5.10.4. Darbs trešo personu saimniecībā

Tiek kompensēti zaudējumi vai bojājumi, kas apdrošināšanas objektam radušies, apstrādājot trešajām personām piederošās lauksaimniecības platības.

5.10.5. Iegrimšana augsnē

Tiek kompensēti zaudējumi vai bojājumi, kas apdrošināšanas objektam radušies pēkšņas iegrimšanas rezultātā zemes virsmas horizontālās kustības ietekmes dēļ. Ar iegrimšanu augsnē tiek saprasta dabas ģeoloģisko procesu izraisīta zemes garozas sablīvēšanās, deformācija vai augsnes pazušana, ja šāda iegrimšana ir radusies bez cilvēku iedarbības.

5.10.6. Glabāšanas un transportēšanas izdevumi

Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs sedz saprātīgus un dokumentāli pierādāmus izdevumus, kas radušies saistībā ar apdrošināšanas objekta izvilksanu pēc iegrimšanas (punkts 5.10.5.), kā arī saistībā ar transportēšanu uz servisu. Atlīdzības limits 5.10.6. punktā minētajiem izdevumiem kopā vai atsevišķi tiek noteikts 10 (desmit) % apmērā no zaudējuma par gadījumu, bet ne vairāk kā 10 000 € (desmit tūkstoši eiro) un jebkurā gadījumā nepārsniedzot apdrošinātā objekta apdrošinājuma summu.

5.10.7. Stiklojuma bojājums

Apdrošināšana attiecas uz tiem zaudējumiem, kuri apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušies apdrošināšanas objekta priekšējām vējstiklam, aizmugurējam stiklam vai sānu stikliem un tie ir vienīgie bojājumi šajā apdrošināšanas gadījumā. Par stiklojumu netiek uzskatīti lukturu stikli un spoguļu stikli. Atlīdzības limits – 1500 € (viens tūkstošis pieci simti eiro).

6. APDROŠINĀJUMA PAPILDSEGUMI

Apdrošinātie riski var tikt papildināti ar apdrošinājuma papildsegumiem. Apdrošinātājs atlīdzinās tikai par tiem apdrošinājuma papildsegumiem, kuri ir norādīti apdrošināšanas polisē.

6.1. Aizvietošana

Iestājoties apdrošinātajam riskam, tiek kompensēti nomas izdevumi, lai aizvietotu bojāto apdrošināšanas objektu uz remonta laiku ar funkcionāli līdzvērtīgu apdrošināšanas objektu. Apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, balstoties uz pamatotām un dokumentāli pierādāmām faktiskajām nomas izmaksām, taču nepārsniedzot 200 € (divi simti eiro) dienā un 2800 € (divi tūkstoši astoņi simti eiro) par gadījumu vai polises periodā. Pašrīks: 48 stundas, bet ne mazāk kā 200 € (divi simti eiro). Pašriska skaitīšanas laiks sākas no brīža, kad apdrošinātājs ir saņēmis rakstisku paziņojumu par apdrošināšanas gadījumu. Maksimālais atlīdzības periods: 14 dienas.

Zaudējuma gadījumā, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, netiek kompensēti degvielas, transportēšanas, darbaspēka izmaksu un citu izdevumu situācijas, kas apdrošinājumaņēmējam būtu radušās, izmantojot savu apdrošināšanas objektu nepieciešamo darbu veikšanai, ja zaudējuma gadījums nebūtu iestājies. Šis risks nav spēkā apdrošināšanas objekta salūšanas (6.3. punkts) dēļ.

6.2. Produkcijas apdrošināšana pārvadājuma laikā

Ar produkcijas apdrošināšanu pārvadājuma laikā tiek apdrošināta jebkura veida produkcija, kas pārvadājuma laikā (ciešot apdrošināšanas objektam) varētu tikt bojāta, piemēram, graudi, minerālmēsli u. c.

Tiek kompensēti zaudējumi, kas radušies pārvadājamajai produkcijai vai ievielām, kas rodas, apdrošināšanas objektam iekļūstot ceļu satiksmes negadījumā, zādzības/laupīšanas rezultātā vai uguns radītu bojājumu rezultātā.

Apdrošināšanas atlīdzība kompensēs produkcijas faktiskās ražošanas izmaksas (pašizmaksu), pamatojoties uz dokumentāli pierādāmiem zaudējumiem.

Apdrošinātāja atbildības limits šādiem zaudējumiem tiek noteikts 7000 € (septiņi tūkstoši eiro) par gadījumu un perioda laikā, ja apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi.

Netiek kompensēti produkcijas zudumi, kas nav saistīti ar apdrošināšanas objekta avarēšanu vai bojājumiem.

6.3. Iekārtu salūšanas apdrošināšana

Apdrošināšana sedz zaudējumus vai bojājumus apdrošināšanas objektam, ja iemesls ir apdrošināšanas objekta iekšējā salūšana.

6.3.1. Ar iekārtas salūšanas risku šo apdrošināšanas noteikumu izpratnē tiek saprasti pēkšņi un iepriekš neparedzēti iekšēji elektriski vai mehāniski apdrošināšanas objektam radīti zaudējumi vai bojājumi, kuru cēlonis bijis kāds no tālāk uzskaitītajiem iemesliem un kuru dēļ nepieciešams veikt apdrošināšanas objekta remontu vai nomaiņu:

- nejausa darba kļūme, piemēram, kļūmīga darbināšana, detaļu vaļīgums, aizsargierīču darbības traucējumi;
- sadalīšanās centrālās spēku rezultātā;
- eļļas, dzesēšanas līdzekļu nepietiekamība;
- īssavienojums, pārspriegums vai pārslodzes strāva;
- materiālu defekti.

6.3.2. Par apdrošināšanas objektu neuzskata objektu, kura vecums uz polises noslēgšanas brīdi pārsniedz 5 (piecus) gadus, ja apdrošināšanas polisē nav atrunāts citādi;

6.3.3. Apdrošināšana nesedz zaudējumus vai bojājumus:

- kuri radušies katlakmens, dūpu uzkrāšanās, dubļu vai citu nogulsneņu rezultātā;
- saistībā ar tādu komunālo pakalpojumu piegādes apstāšanos kā, piemēram, elektrība, ūdens, gāze;
- kuri radušies regulēšanas un uzturēšanas pasākumu, ārkārtas apkopes, regulārās apkopes vai darbības kļūmes novēršanas gaitā vai rezultātā, kā arī minēto pasākumu izpildes laikā nomainīto detaļu izmaksas;
- kas radušies, remontējot priekšmetu vai tādu detaļu, kura ir izgatavota nepareizi vai no neatbilstoša materiāla, un arī tad, ja iemesls ir kļūda aprēķinos vai projektēšanā, kļūdaini norādījumi vai kļūdainas instrukcijas;
- saistībā ar vērtības samazināšanos vai kaitējumu, kas neietekmē īpašumu izmantojamību;
- saistībā ar salūšanu, kuras cēlonis ir iekārtas remonts;
- kas radušies jebkuru ārēju fizisku spēku iedarbības rezultātā (tai skaitā, bet ne tikai: uguns, zibens, vētra, zādzība, laupīšana, vandālisms, zemes-trīce, zemes nosēšanās, zemes nogrūvumi, plūdi, ledus vai sniega svārs/kustība, gruntsūdens/ūdens līmeņa izmaiņas);
- saistībā ar zaudējumu vai bojājumu, par kuru ir atbildīgs iekārtas izgatavotājs vai piegādātājs, atbilstoši likumam vai līgumsaistībām;
- kuri radušies nepiemērotas vai neatbilstošas degvielas, eļļas, dzesēšanas līdzekļu u. c. vielu izmantošanas dēļ;
- kuri radušies darbinieku nepietiekamas kvalifikācijas vai nepareizas rīcības dēļ. Ar nepareizu rīcību tiek saprasta apdrošināšanas objekta lietošana, kas neatbilst iekārtas ražotāja (izgatavotāja) noteiktajiem lietošanas noteikumiem un rekomendācijām un kas ir veicinājuši zaudējumu vai bojājumu rašanos.

6.4. Nelaiemes gadījumu apdrošināšana apdrošināšanas objekta vadītājam

Apdrošināšana sedz nāves gadījumu, invaliditāti, kaulu lūzumus un traumas, kas ārēju apstākļu iedarbības rezultātā radušās apdrošināšanas objekta vadītājam apdrošināšanas līguma darbības laikā un teritorijā, veicot darba pienākumus ar attiecīgo apdrošināšanas objektu saskaņā ar apdrošināšanas objekta vadītāja nelaiemes gadījumu apdrošināšanas noteikumiem Nr. TVNGA15/1.

7. IZŅĒMUMI

7.1. Apdrošinātāja atbildība kompensēt zaudējumus neiestājas tajā gadījumā, ja zaudējumi radušies tādu izņēmumu rezultātā, kādi paredzēti Latvijas Republikas normatīvajos aktos vai apdrošināšanas līgumā.

7.2. Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies tieši vai netieši vai ir to sekas:

7.2.1. terorisma rezultātā (terorisms – terora akti vai to rezultāts, neatkarīgi no jebkādiem citiem cēloņiem, kas sagādāšanās dēļ vai kā citādi ir veicinājuši zaudējumus, bojājumus vai izdevumu rašanos. Šā nosacījuma kontekstā ar terorismu saprotama vardarbība vai bīstama darbība, kas apdraud cilvēka dzīvī-

bu, materiālu vai nemateriālu īpašumu vai infrastruktūru, ar nolūku ietekmēt jebkuru valdību vai turēt sabiedrību vai kādu tās daļu bailu varā);

7.2.2. kara, militārā iebrukuma, pilsoņu kara, sacelšanās, revolūcijas, dumpja, militāras vai citādas varas uzurpācijas gadījumā;

7.2.3. streika, nemieru, pretošanās kustības, komandantstundas noteikšanas vai aplenkuma vai citu gadījumu un notikumu, kuriem seko aplenkums vai komandantstundas noteikšana, dēļ;

7.2.4. konfiskācijas, piespiedu pārņemšanas, rekvizēšanas, nacionalizēšanas un/vai citu piespiedu rīkojumu no valdības un/vai municipālās varas puses dēļ;

7.2.5. azbesta vai to saturošu produktu dēļ;

7.2.6. neatbilstošu un/vai nekvalitatīvu materiālu vai detaļu izmantošanas dēļ,

7.2.7. pastāvīgas ekspluatācijas, dabiskā nolietojuma, nodiluma vai līdzīgu procesu dēļ (piemēram, nodilums, nolietojums, korozija, rūsa, putekļu, sodrēju, mitruma, nokrišņu, kā arī gaisa temperatūras izmaiņu ietekme, oksidēšanās);

7.2.8. apdrošinātā vai apdrošinājuma ņēmēja, to darbinieku, kuri lieto apdrošināto īpašumu, ļauna nolūka, pretlikumīgas darbības vai rupjas neuzmanības dēļ;

7.2.9. spēkā esošo normatīvo aktu, būvnormatīvu, tehniskās ekspluatācijas un/vai ugunsdrošības noteikumu rupju pārkāpumu dēļ;

7.2.10. spridzināšanas darbu dēļ (šis izņēmums neattiecas uz ierastu zemes apstrādi lauksaimniecības vajadzībām, izmantojot vispārpieņemtas metodes);

7.2.11. testēšanas, pārslodzes, eksperimentēšanas dēļ vai izmantojot objektu jebkādiem citiem mērķiem un darbiem, kas atšķiras no tiem, kam objekts ir paredzēts;

7.2.12. ja apdrošināšanas objekts tiek lietots, atrodoties alkohola, narkotisko vielu vai citu toksisko/psihotropo vielu iedarbībā, – tas attiecināms arī uz gadījumiem, kad apdrošināšanas objekta vadītājs ir izvairījies vai atteicies no alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes, vai šīs vielas lietojis pēc satiksmes negadījuma līdz šādas pārbaudes veikšanai;

7.2.13. viena un tā paša iemesla dēļ, kas jau iepriekš radījis zaudējumus, kurus apdrošinātājs atlīdzinājis šās apdrošināšanas polises vai iepriekšējo apdrošināšanas polišu laikā, ja pēc pirmā zaudējuma gadījuma iestāšanās apdrošinājuma ņēmējs/apdrošinātais ir saņēmis no apdrošinātāja konkrētus un saprātīgus ieteikumus par zaudējumu radījušo iemeslu novēršanu, bet apdrošinājuma ņēmējs/apdrošinātais nav veicis atbilstošus pasākumus esošā defekta novēršanai;

7.2.14. ja defekts, bojājums vai cits apdraudējums, kas radījis sekojošu zaudējumu, ir bijis zināms vai tam būtu bijis jābūt zināmam apdrošinājuma ņēmējam/apdrošinātajam apdrošināšanas spēkā stāšanās laikā vai saprātīgā laika periodā (lai būtu iespējama apdraudējuma novēršana) pirms zaudējuma gadījuma iestāšanās;

7.2.15. elektromagnētiskā lauka un/vai elektromagnētiskās radiācijas ietekmes (tai skaitā starojuma) dēļ;

7.2.16. jonizējošās radiācijas vai radioaktīvā piesārņojuma, kodoldegvielas, kodolatkritumu, kodolieroču, kodolvielu iedarbības rezultātā;

7.2.17. apdrošināšanas objekta un tā sastāvdaļu izraisīto kļūdu dēļ vai tā sastāvdaļu mehāniskas vai elektriskas iekšējās salūšanas, sabojāšanās vai darbības atteices dēļ, izņemot gadījumus, ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts saskaņā ar 6.3. punktu, tomēr, ja šādu bojājumu vai darbības atteikuma dēļ notiek nelaiemes gadījums, kas rada ārējus bojājumus, tad šādi pakārtoti zaudējumi vai bojājumi tiek atlīdzināti;

7.2.18. izkrāpšanas, piesavināšanās, izspiešanas dēļ;

7.2.19. visu veidu ātri nolietojamām, nomaināmām detaļām un daļām, kā, piemēram, cirtņiem, urbjiem, nažiem vai citām griezējvirsām, zaģu asmeņiem, vītņu griezējiem, veidnēm, formām, šabloniem, smalcinošām un drupinošām virsmām, sietiem un režģiem, trosēm, siksnām, ķeđēm, liftu un konveijeru lentēm, baterijām, savienojošiem vadiem un kabeļiem, elastīgajām caurulēm, no porcelāna un keramikas izgatavotām detaļām, regulāri atjaunojamiem savienojumu vietu un blīvējuma vietu materiāliem, izņemot gadījumus, ja šādi zaudējumi vai bojājumi ir radušies kā sekas, iestājoties apdrošinātajam riskam;

7.2.20. apdrošināšanas objekta uzturēšanai izmantojamajai degvielai, filtru pildījumiem, dzesēšanas un tīršanas līdzekļiem, smērvielām, katalizatoriem, ķīmikālijām, katalizatoriem u. c.;

7.2.21. transporta līdzekļiem, kas reģistrēti vai kurus paredzēts reģistrēt Ceļu satiksmes drošības direkcijā;

7.2.22. jebkāda veida ūdens un gaisa transporta līdzekļiem;

7.2.23. apdrošināšanas objektam, kas atrodas vai strādā tiešā ūdens tuvumā uz kuģiem, platformām, pontoniem, baržām un pārceltuvēm, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi;

7.2.24. apdrošināšanas objektam, kas strādā pazemē, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi;

7.2.25. apdrošināšanas objektam vai tās daļai, par kuru atbilstoši likumam vai uz savstarpēja līguma, garantijas vai apkopes līguma vai citu atbilstošu saistību pamata atbild apdrošinātā objekta piegādātājs, izgatavotājs/ražotājs, pārdevējs, remonta veicējs vai cita persona;

7.2.26. atklājot tos tikai inventarizācijas vai kārtējās apkopes laikā;

7.2.27. apdrošināšanas objektam, kas tiek lietots bez attiecīgā apdrošināšanas objekta vadīšanas/lietošanas tiesībām vai nepieciešamās kvalifikācijas, ja šāda kvalifikācija vai vadīšanas/lietošanas tiesības ir nepieciešamas saskaņā ar normatīvajiem aktiem;

7.2.28. apdrošināšanas objektam, kas ir nodots lietošanā (nomā) trešajām personām, izņemot gadījumus, ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts saskaņā ar 5.10.3. punktu;

7.2.29. apdrošināšanas objektam, kas ir nodots apakšnomā;

7.2.30. uguns iedarbības rezultātā, ko izraisījuši iekšējie elektriskie bojājumi (nosacījums attiecas uz objektiem, kuru vecums ir 10 (desmit) gadi un vairāk);

7.2.31. bojājumu rezultātā, kuri neietekmē apdrošināšanas objekta darbību un objekta pielietojumu (tai skaitā, bet ne tikai: skrāpējumi, iespaidumi, buktes), izņemot gadījumus, ja šādi zaudējumi vai bojājumi ir radušies kā sekas cita apdrošinātā gadījuma rezultātā, kas polisē nav atrunāts kā izņēmums.

7.2.32. jebkura veida pakārtotus zaudējumus (tai skaitā, bet ne tikai: sankcijas, soda nauda, negūtā peļņa un/vai dīkstāves izmaksas), izņemot gadījumus, ja polisē tieši norādīts, ka šādi zaudējumi tiek segti;

7.2.33. apdrošināšanas objektam, ja apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā maksātne spējas dēļ saimnieciskā darbība ir pārtraukta, apturēta vai arī to turpina likvidators vai pārņēmējs;

7.2.34. saistībā ar jebkādu datu, kodu, programmu vai programmatūru iznīcināšanos, samaitāšanos, sabojāšanos vai sagrozīšanos, kā arī jebkādas aparatūras, programmatūras vai iegūtas mikroshēmas nepareizu darbību, ja vien notikušā rezultātā līgumā apdrošinātajam īpašumam nav nodarīti fiziski bojājumi vai materiāli zaudējumi; tāpat arī netiek atlīdzināti minēto iemeslu dēļ radušies saimnieciskās darbības pārtraukuma zaudējumi.

Jebkāda datu, kodu, programmu vai programmatūras iznīcināšanās, samaitāšanās, sabojāšanās vai sagrozīšanās, kā arī aparatūras, programmatūras vai iegūtas mikroshēmas nepareiza darbība netiek uzskaitīta par fizisku bojājumu vai materiālu zaudējumu īpašumam kā tāda;

7.2.35. ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais nav izpildījis šo noteikumu 14.1. punktā noteiktos pienākumus, izņemot gadījumus, ja tiek pierādīts, ka tas nav ietekmējis apdrošināšanas gadījuma apstākļu noskaidrošanu, zaudējuma apjomu un/vai tā noteikšanu.

8. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS APMĒRS

8.1. Apdrošināšanas objekta pilnīga bojāeja.

8.1.1. Pilnīgas bojāejas gadījumā apdrošināšanas sabiedrība to aizvieto ar tāda paša veida, pielietojuma, vecuma, jaudas u. c. tehnisko parametru apdrošināšanas objektu, kāds tas ir bijis uz zaudējuma brīdi, bet nepārsniedzot polisē norādīto objekta apdrošinājuma summu.

8.1.2. Ja aizvietošana nav iespējama (tirgū nav analogas iekārtas), tad atlīdzības apmērs tiek noteikts, balstoties uz funkcionāli līdzvērtīgas, tāda paša veida, pielietojuma, vecuma, jaudas u. c. tehnisko parametru apdrošināšanas objekta faktisko vērtību uz zaudējuma brīdi.

8.2. Apdrošināšanas objekta daļēju zaudējumu vai bojājumu gadījumā:

8.2.1. līdz 2 (divu) gadu vecumam apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina izdevumus par jaunu detaļu iegādi un remontu;

8.2.2. virs 2 (divu) gadu vecuma apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina jaunu detaļu iegādes un remonta izdevumus, atskaitot apdrošināšanas objekta stāvoklim atbilstošu nolietojumu (vērtības zudumu) procentu izteiksmē, kāds tas ir bijis uz zaudējuma brīdi, vai analogas, tāda paša veida, pielietojuma, vecuma, jaudas u. c. tehnisko parametru detaļu iegādes un remonta izdevumus, atlīdzinot mazāko no šīm vērtībām, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi;

8.3. par bojātām riepām apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina jaunu riepu iegādes vērtību, atskaitot riepu nolietojumu procentu izteiksmē atbilstoši nodilumam ekspluatācijas laikā vai tirgus vērtību tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, atlīdzinot mazāko no šīm vērtībām.

8.4. par stiklojuma bojājumiem atlīdzības limits par apdrošināšanas gadījumu ir 1 (viens) % no apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summas, ja apdrošināšanas polisē nav atrunāts citādi.

8.5. Pašrisks zaudējumiem, kas rodas, svešķermeņiem iekļūstot smalcināšanas vai savākšanas mehānismos, tiek noteikts 10 (desmit) % apmērā, bet ne mazāks kā 1000 € (viens tūkstotis eiro), ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi.

8.6. Apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, no zaudējumu apmēra atskaitot:

8.6.1. derīgo atlieku vērtību, ja apdrošinātais vai apdrošinājumaņēmējs patur atliekas savā īpašumā;

8.6.2. apdrošinājumaņēmēja pašrisku. Pašrisks netiek ieturēts gadījumā, ja iestājoties CSNg, apdrošinājumaņēmējs nav bijis vainīgs CSNg izraisīšanā, ir zināms vainīgais un negadījuma fakts ir fiksēts Ceļu policijā;

8.6.3. pievienotās vērtības nodokli, ko atlīdzības saņēmējs var ietaupīt, samazinot budžetā maksājamo PVN daļu;

8.6.4. nesamaksāto apdrošināšanas prēmiju vai tās daļu par visu apdrošināšanas periodu, ja puses nav vienojušas citādi.

8.7. Apdrošināšanas atlīdzība var tikt noteikta:

8.7.1. bojātā vai bojāgājušā apdrošināšanas objekta remonta vai atjaunošanas darbu veidā;

8.7.2. aizvietojošā bojāto vai bojā gājušo apdrošināšanas objektu ar līdzvērtīgu – tāda paša veida, tādas pašas kvalitātes, ar tādiem pašiem parametriem un tādu pašu pielietojumu;

8.7.3. naudas izteiksmē.

8.8. Apdrošināšanas atlīdzības veidu nosaka apdrošinātājs pēc saviem ieskatiem vai vienojoties ar apdrošinājumaņēmēju, un noteicošās vienmēr ir zemākās izmaksas.

8.9. Ja bojātais apdrošināšanas objekts netiek aizstāts un apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta naudā, tad apdrošināšanas atlīdzības apmērs nedrīkst pārsniegt bojātā apdrošināšanas objekta faktisko vai tirgus vērtību, atlīdzinot mazāko no šīm vērtībām.

8.10. Ja apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta naudā, tad apdrošināšanas atlīdzībā netiek ietverti ar darba izmaksām saistītie nodokļi, virsziedumi un darbuzņēmēja peļņa.

8.11. Apdrošinātais vai apdrošinājumaņēmējs saglabā tiesības uz bojāto un atlikušo vai tālākai izmantošanai derīgo īpašumu ar nosacījumu, ka aprēķinātā atlikušā īpašuma vērtība tiek atskaitīta no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības.

8.12. Par pilnībā bojā gājušu var tikt atzīts objekts, ja aprēķinātās remontdarbu izmaksas pārsniedz 75 (septiņdesmit piecus) % no objekta vērtības uz zaudējuma iestāšanās brīdi. Lēmumu par pilnīgu bojāeju pieņem apdrošinātājs.

8.13. Jebkura apdrošinātā objekta atlīdzības apmērs tiek aprēķināts, ņemot vērā virsapdrošināšanas un zemapdrošināšanas nosacījumus:

8.13.1. virsapdrošināšanas nosacījums ir spēkā, ja apdrošinājuma summa saskaņā ar vienu vai vairākiem apdrošināšanas līgumiem attiecībā uz vienu un to pašu apdrošināto objektu pārsniedz apdrošinātā objekta vērtību (virsapdrošināšana). Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošināšanas atlīdzība nedrīkst pārsniegt apdrošinātā objekta aizvietošanas vai faktisko vērtību, kāda tā ir bijusi tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās;

8.13.2. zemapdrošināšanas nosacījums ir spēkā, ja apdrošinājuma summa saskaņā ar vienu vai vairākiem apdrošināšanas līgumiem attiecībā uz vienu un to pašu apdrošināto objektu ir mazāka par apdrošinātā objekta vērtību (zemapdrošināšana). Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību tādā proporcijā, kāda ir starp apdrošinājuma summu un objekta vērtību.

9. DROŠĪBAS NOTEIKUMI

Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums ievērot apdrošināšanas polisē norādītos un zemāk uzskaitītos drošības noteikumus.

9.1. Drošības noteikumi attiecībā uz ugunsdrošību

9.1.1. Jāievēro kompetento varas iestāžu instrukcijas, noteikumi, pavēles un rīkojumi attiecībā uz ugunsdrošības pasākumiem;

9.1.2. Ugunsdzēsības līdzekļiem jāatbilst spēkā esošajām tehniskajām prasībām;

9.1.3. Ugunsdrošības signalizācija un ugunsdzēsības aprīkojums ir jāuztur darba kārtībā (Regulāri jāveic uzstādīto ugunsdrošības sistēmu un aprīkojuma apkope un pārbaude saskaņā ar ražotāja noteiktajām prasībām un spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem);

9.1.4. Uzstādītajai ugunsdrošības signalizācijai jābūt pastāvīgi ieslēgtai 24 (divdesmit četras) stundas diennaktī;

9.1.5. smēķēšana ir aizliegta ražošanas, noliktavas, garāžas un citās telpās, izņemot smēķēšanai speciāli paredzētās ugunsdrošās vietās, kuras tiek speciāli apzīmētas kā "smēķētavas";

9.1.6. Veicot ugunsnedrošus darbus (tai skaitā, bet ne tikai metināšanas darbus u. c.), ir jāievēro attiecīgo darbu veikšanas ugunsdrošības noteikumi un normas, kā arī jāievēro īpaša piesardzība un sekojoši norādījumi:

- darba vieta un tās apkārtnē jānotīra un jāaizsargā, kā arī jāatbrīvo no uzliesmojošiem materiāliem;
- ja tuvumā ir degt spējīgas konstrukcijas, jānodrošina to aizsardzība;
- darba vietā jābūt atbilstošiem ugunsdzēsības līdzekļiem;
- jānodrošina darba vietas uzraudzība darbu norises un pārtraukumu laikā;
- jānodrošina darba vietas uzraudzība vismaz vienu stundu pēc ugunsbīstamu darbu pabeigšanas (Ugunsbīstami darbi ir darbi, kurus veicot, rodas dzirksteles vai tiek lietota gāzes liesma, atklāta uguns vai karsta gaisa plūsma.);

9.1.7. Jāuztur tīrība un kārtība apdrošinātajā vietā, nodrošinot putekļu, atkritumu un ražošanas atlikumu savlaicīgu savākšanu un izvešanu (Viegli uzliesmojoši ražošanas atlikumi, iepakojšanas materiāli un mēslošanas līdzekļi, kā arī sprādzienbīstamas vielas un šķidrums ir jāuzglabā un jāapstrādā speciāli tam paredzētās un aprīkotas vietās vai atsevišķās telpās saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un atbildīgo dienestu prasībām.);

9.1.8. Skursteņu, dūmvadu un apkures ierīču (krāsns, apkures katla) tīrīšana jāveic saskaņā ar ražotāja ekspluatācijas noteikumiem, spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un ugunsdrošības noteikumiem, bet ne retāk kā vienu reizi gadā;

9.1.9. Pie ēku tehnikas novietņu ārējām sienām (ne tuvāk kā 2 (divu) metru attālumā) ir aizliegts uzglabāt krājumus, preces, atkritumus.);

9.1.10. Puteklainās un ugunsnedrošās telpās kategoriski aizliegts izmantot halogēnās spuldzes vai citus gaismas ķermeņus, kuru virsmas temperatūra pārsniedz 100 (viens simts) °C (Bojāti gaismekļu kupoli un luminiscences spuldzes nekavējoties jānomaina.);

9.1.11. Elektriskās ierīces un aprīkojums ir jāuzstāda un jāekspluatē atbilstoši iekārtas ražotāja/izgatavotāja norādījumiem un ugunsdrošības noteikumiem.

9.2. Drošības noteikumi apdrošināšanas objekta aizsardzībai pret trešo personu pretesību rīcību

9.2.1. Apdrošināšanas objektam darba laikā jāatrodas apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinājumaņēmēja darbinieku pastāvīgā uzraudzībā un kontrolē.

9.2.2. Apdrošināšanas objektam ārpus darba laika jābūt aizslēgtam, jāatrodas apsargātā un nožogotā teritorijā vai slēgtās telpās, kas aprīkotas ar funkcionējošu un ieslēgtu apsardzes un ugunsdrošību signalizāciju.

9.2.3. Lauksaimniecības un mežsaimniecības tehnika ārpus darba laika var atrasties pastāvīgi apdzīvotās lauku sētas piemājas teritorijā (pārredzamā attālumā, bet ne vairāk kā 50 (piecdesmit) metru attālumā no mājas), ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi. Netiek segti zaudējumi, kas saistīti ar apdrošināšanas objekta un/vai tā daļas neizskaidrojamo pazūšanu, nenodarot apdrošinātajam objektam bojājumus, kas norāda uz zādzību.

9.2.4. Ārpus darba laika apdrošināšanas objekta drošības signalizācijai (ja tāda ir uzstādīta) ir jābūt ieslēgtai.

9.2.5. Nododot apdrošināšanas objektu lietošanā trešajām personām, apdrošinājumaņēmējam ir jānodrošina, lai apdrošināšanas objekta lietotājs ievēro apdrošināšanas noteikumus un polisē atrunātos nosacījumus, kā arī apdrošināšanas objekta ražotāja ekspluatācijas noteikumus.

9.2.6. Ārpus darba laika vai atstājot ēku vai telpas, logiem, durvīm, vārtiem un citiem konstruktīvajiem norobežojumiem, kas traucē brīvu iekļūšanu apdrošinātajā vietā, ir jābūt aizvērtiem un pienācīgi aizslēgtiem.

9.2.7. Atslēgām, magnētiskajām caurlaidēm u. c. piekļūšanas sistēmām ir jāatrodas pie apdrošinātā atbildīgajām personām, un tās jāglabā drošā vietā. (Ja ir pamats domāt, ka atslēga vai piekļūšanas sistēma ir nokļuvusi trešās personas rīcībā, nekavējoties jānomaina slēdzene vai attiecīgā piekļūšanas sistēma.)

9.2.8. Uzstādītajai pretielaušanās un apsardzes signalizācijai ir jābūt darba kārtībā. Ārpus darba laika vai atstājot ēku vai telpu, signalizācija ir jāieslēdz.

9.2.9. Uzstādītajai videonovērošanas sistēmai ir jānodrošina tādi apstākļi, lai filmēšanas/novērošanas zonā (no videokameras līdz apdrošinātajam objektam) neatrastos objekti, kas varētu ierobežot redzamību vai kuri varētu kalpot kā aizsargs trešo personu pretlikumīgas darbības fiksācijai un nofilmēšanai. (Videonovērošanas ierakstiem ir jāveido ierakstu kopijas, kuru glabāšanas laiks nedrīkst būt mazāks par 30 (trīsdesmit) dienām.)

9.3. Drošības noteikumi apdrošināšanas objekta aizsardzībai pret iepriekš paredzamiem zaudējumiem

9.3.1. Tehnikai ir jāatbilst ražotāja vai attiecīgo varas iestāžu izdotajiem saistošajiem noteikumiem un normatīvajiem aktiem.

9.3.2. Tehnikas vienības jāapkalpo un jāuztur saskaņā ar izgatavotāja, pārdevēja prasībām.

9.3.3. Jānodrošina lietotāja valdījumā esošās tehnikas pareiza ekspluatācija un jāuztur tās funkcionalitāte.

9.3.4. Mežsaimniecības tehnikas motortelpas ventilācijas lūkām ir jābūt aprīkotām ar sieta aizsargiem, lai motortelpā neiekleļūtu zari, lapas u. c. svešķermeņi.

9.3.5. Jāizmanto tikai attiecīgajai tehnikai piemērota un atbilstoša degviela, eļļa, dzesēšanas līdzekļi u. c. vielas.

9.3.6. Jāievēro remonta un apkopes intervāli, kā arī jāizmanto tikai atbilstoša materiāla un pielietojuma detaļas.

9.3.7. Savlaicīgi jāveic nolietoto un bojāto detaļu, savienojošo mehānismu, vadu, kabeļu un cauruļu nomaiņa.

9.3.8. Pārvaldājot apdrošināšanas objektu, ir jāievēro ceļu satiksmes drošības noteikumi – tam ir jābūt nostiprinātam droši un saskaņā ar saistošajiem pārvaldāšanas noteikumiem un norādījumiem (tai skaitā, bet ne tikai ar pārvaldājamā objekta ražotāja/izgatavotāja norādījumiem).

9.3.9. Ir jāpārliciecinās un jāizvērtē, vai attiecīgā apdrošināšanas objekta garāži un svars ļauj šo objektu izmantot nepieciešamo darbību veikšanai (tai skaitā, bet ne tikai gaisa pārvades līniju šķērsošanai, braukšanai gar grāvi/kanālu vai tā šķērsošanai, braukšanai lejup/augšup pa nogāzi).

9.3.10. Elektroniskās iekārtas, tehnika un aprīkojums ir jāaprīko ar UPS vai citām/līdzīgām aizsardzības ierīcēm (saskaņā ar ražotāja/izgatavotāja noteiktajām prasībām un vidi/apstākļiem, kuros iekārtas tiek ekspluatētas).

9.3.11. Nekavējoties jāveic iespējamie apdrošināšanas objekta aizsardzības un glābšanas pasākumi, ja plašsaziņas līdzekļi brīdina par vētras, plūdu, ūdens līmeņa celšanās, palu u. c. dabas stihiju tuvošanos.

9.3.12. Saimniecību nojumēm (kurās atrodas apdrošināšanas objekts) jāatbilst spēkā esošajiem būvnormatīviem, regulāri jānotīra sniegs un ledus no ēku jumtiem un jānolauž lāstekas, nepieļaujot sniega kārtas veidošanos un sniega vai ledus krišanu no jumtiem, dzegām un ūdens notekcaurulēm.

9.4. Drošības noteikumi apdrošināšanas objekta aizsardzībai būvniecības un/vai rekonstrukcijas laikā

9.4.1. Uzsākot būvniecības, rekonstrukcijas, remonta vai montāžas darbus, apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākums ir saskaņot attiecīgu darbu veikšanu ar attiecīgajām varas institūcijām, saņemot atbilstošas atļaujas.

9.4.2. Jāseko, lai tiktu ievēroti visi būvniecību reglamentējošie normatīvie akti un drošības prasības.

9.4.3. Jāveic visi saprātīgie pasākumi, lai būvniecības darbu laikā aizsargātu apdrošināšanas objektu.

9.5. Ja apdrošināšanas gadījuma cēlonis ir drošības noteikumu neievērošana, tad apdrošināšanas atlīdzība par apdrošināšanas objektam nodarītajiem zaudējumiem tiek samazināta par 50 (piecdesmit) %.

10. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOSLĒGŠANAS UN SPĒKĀ STĀŠANĀS KĀRTĪBA

10.1. Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts, pamatojoties uz informāciju, ko apdrošināšanas pieteikumā sniedzis apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs.

10.2. Apdrošinātājs pirms apdrošināšanas līguma var sagatavot apdrošināšanas piedāvājumu. Gadījumā, ja apdrošinājumaņēmējs iemaksā apdrošinātāja bankas kontā apdrošināšanas piedāvājumā norādīto apdrošināšanas prēmiju, apdrošināšanas līgums netiek uzskatīts par noslēgtu, ja apdrošināšanas piedāvājumā nav norādīts citādi.

10.3. Apdrošināšanas līgums tiek uzskatīts par noslēgtu un stājas spēkā nākamajā dienā pēc reķinā norādītās apdrošināšanas prēmijas vai tās daļas saņemšanas apdrošinātāja bankas kontā, bet ne ātrāk kā polisē norādītajā apdrošināšanas perioda pirmajā dienā.

10.4. Ja, pretēji reķinā norādītajam, apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa netiek samaksāta noteiktajā termiņā un apmērā, tad tiek uzskatīts, ka apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā no tā noslēgšanas dienas. Atsevišķs paziņojums par to, ka apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā, apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātajam netiek nosūtīts.

10.6. Apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksa pēc reķinā norādītā apmaksas termiņa neuzliek apdrošinātajam pienākumu uzņemties jebkādas saistības.

11. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA IZBEIGŠANA

11.1. Ja, pamatojoties uz apdrošinājumaņēmēja rakstisku iesniegumu, apdrošināšanas līgums tiek izbeigts pirms apdrošināšanas perioda beigām, tad apdrošinātājs atmaksā neizmantojamo apdrošināšanas prēmijas daļu par atlikušo periodu, ieturot 25 (divdesmit piecus) % no kopējās apdrošināšanas prēmijas. Ja prēmijas atlikums tiek pārcelts citu maksājumu segšanai "Seesam Insurance AS", 25 (divdesmit pieci) % netiek ieturēti.

11.2. Apdrošinātājs vai apdrošinājumaņēmējs apdrošināšanas līgumu var izbeigt likumā "Par apdrošināšanas līgumu" noteiktajos gadījumos un kārtībā.

11.3. Ja, pretēji apdrošināšanas līguma noteikumiem, kārtējais apdrošināšanas prēmijas maksājums nav samaksāts norādītajā termiņā un apjomā, apdrošinātājs nosūta apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam rakstveida brīdinājumu par nesavlaicīgi un/vai nepilnīgi veikto apdrošināšanas prēmijas kārtējo maksājumu ar uzaicinājumu samaksāt apdrošināšanas prēmijas atlikušo daļu atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem.

11.4. Ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais nesamaksā apdrošināšanas prēmijas kārtējo maksājumu brīdinājumā norādītajā termiņā un apmērā, apdrošinātājs, izbeidzoties brīdinājumā norādītajam termiņam, automātiski izbeidz apdrošināšanas līgumu, neatmaksājot apdrošinājumaņēmējam iepriekš iemaksāto apdrošināšanas prēmiju. Atsevišķs paziņojums par to, ka apdrošināšanas līgums tiek izbeigts un iemaksātā prēmijas daļa netiek atmaksāta, apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam netiek nosūtīts.

11.5. Apdrošināšanas līguma darbības izbeigšana neietekmē apdrošinātāja tiesības pieprasīt no apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja apdrošināšanas prēmiju vai tās daļu par periodu, kad apdrošināšanas līgums bijis spēkā.

11.6. Apdrošinātājam vai apdrošināšanasņēmējam ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās. Apdrošināšanas līgums ir izbeigts 15. (piecpadsmitajā) dienā pēc rakstiskā paziņojuma par apdrošināšanas līguma izbeigšanu nosūtīšanas.

11.7. Ja apdrošināšanas līguma darbības laikā ir bijušas apdrošināšanas atlīdzības prasības un apdrošinātājs atbilstoši šiem noteikumiem ir veicis apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, apdrošināšanas prēmija par visu polisē paredzēto apdrošināšanas līguma darbības laiku pienākas apdrošinātājam.

11.8. Ja apdrošināšanas līguma periodā ir veikta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa un apdrošinājumaņēmējs pirms apdrošināšanas līguma termiņa beigām pārtrauc apdrošināšanas līgumu vai nav veicis kārtējo apdrošināšanas prēmijas maksājumu, tad apdrošinātājam ir tiesības izrakstīt rēķinu apdrošinājumaņēmējam par atlikušo apdrošināšanas prēmijas daļu. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums apdrošinātāja rēķinu apmaksāt savlaicīgi un pilnā apmērā.

12. APDROŠINĀJUMA NĒMĒJA UN/VAI APDROŠINĀTĀ PIENĀKUMI

12.1. Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais, noslēdzot apdrošināšanas līgumu, apņemas ievērot un izpildīt visas prasības, kuras ir izvirzījis apdrošinātājs.

12.2. Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais apņemas ievērot un izpildīt papildu prasības, kuras apdrošinātājs rakstveidā var izvirzīt apdrošināšanas perioda laikā, lai samazinātu vai novērstu apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību.

12.3. Apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam ir pienākums nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā no fakta konstatācijas brīža, rakstveidā informēt apdrošinātāju par tādu apstākļu rašanos, kas palielina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību, vai citiem apstākļiem, kas var ietekmēt apdrošināšanas līguma norisi, un izpildīt apdrošinātāja norādījumus saistībā ar tiem, piemēram:

12.3.1. ja tiek pārtraukta vai mainās apdrošinājumaņēmēja/apdrošinātā veikta saimnieciskā darbība un/vai uzņēmējdarbības veids;

12.3.2. ja mainās apdrošināšanas objekta pielietojums;

12.3.3. ja mainās drošības pasākumi (apsardzes, trauksmes un ugunsdrošības sistēmas);

12.3.4. ja tiek atslēgtas vai pārtrauktas tādu komunālo pakalpojumu (apkure, ūdens, elektrība) piegādes, kas nodrošina apdrošināšanas objekta ekspluatāciju un drošības sistēmu nepārtrauktu darbību;

12.3.5. ja apdrošināšanas perioda laikā objekts, kur apdrošināšanas objekts tiek glabāts, notiek celtniecības darbi, kuru veikšanai ir nepieciešams saņemt būvatļauju.

12.4. Ja apdrošinājumaņēmējam vai apdrošinātājam rodas šaubas par iemesliem, kas var palielināt riska iestāšanās iespējamību, viņam jākonsultējas ar apdrošinātāju.

12.5. Ja apdrošinātais vai apdrošinājumaņēmējs nav ievērojis 6.2. punktā atrunāto, apdrošinātājs var rakstveidā piedāvāt apdrošinātājam vai apdrošināju-

maņēmējam veikt grozījumus apdrošināšanas līgumā 15 (piecpadsmit) dienu laikā no brīža, kad uzzina par risku paaugstināšiem apstākļiem, vai izbeigt apdrošināšanas līgumu likumā "Par apdrošināšanas līgumu" noteiktajā kārtībā.

13. APDROŠINĀJUMA NĒMĒJA UN APDROŠINĀTĀ SAVSTARPĒJIE PIENĀKUMI

Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir informēt apdrošināto par to, ka apdrošinātais tiek apdrošināts saskaņā ar noteiktu apdrošināšanas līgumu, par kura nosacījumiem apdrošinājumaņēmējs ir vienojies ar apdrošinātāju. Apdrošinātājam šie nosacījumi ir saistoši, tie ir jāievēro un jāpilda. Apdrošinājumaņēmējam ir jāizskaidro apdrošinātājam, kādas sekas var iestāties gadījumā, ja apdrošinātais neizpilda un/vai nepienācīgi izpilda kādu no apdrošināšanas līguma noteikumiem.

14. APDROŠINĀJUMA NĒMĒJA UN/VAI APDROŠINĀTĀ PIENĀKUMI PĒC APDROŠINĀTĀ RISKĀ IESTĀŠANĀS

14.1. Par apdrošinātā riska iestāšanos apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā, rakstveidā paziņo apdrošinātājam un veic visu iespējamo, lai samazinātu zaudējumu apmēru.

14.2. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākums ir nodrošināt apdrošinātāja prasību konstatēt un novērtēt zaudējumu apjomu un to rašanās apstākļus, kā arī apdrošinātāja piekļūšanu cietušajam objektam.

14.3. Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais iesniedz apdrošinātājam visus dokumentus, kas raksturo apdrošinātā riska iestāšanos un tā izraisītos zaudējumus, kā arī iesniedz jebkādu citu informāciju un/vai dokumentāciju, kuru pieprasa apdrošinātājs.

14.4. Ja to prasa apdrošinātā riska specifika, par riska iestāšanos nekavējoties jāziņo tiesībsargājošajām iestādēm, glābšanas dienestiem un/vai citām institūcijām, piemēram:

14.4.1. ugunsgrēka vai eksplozijas gadījumā – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam;

14.4.2. trešo personu prettiesiskas rīcības vai transporta līdzekļu izraisītā negadījumā – policijai;

14.4.3. šķidruma noplūdes gadījumā – attiecīgajam avārijas dienestam.

14.5. Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās fakta un zaudējumu apmēra pierādīšanas pienākums gulstas uz apdrošinājumaņēmēju un/vai apdrošināto.

14.6. Nekavējoties nosūtīt apdrošinātājam visas kvītis, sastādītos aktus, protokolus, prasības un citus dokumentus, kas nepieciešami zaudējumu apmēra un apstākļu noskaidrošanai.

14.7. Iespēju robežās koordinēt glābšanas un saglabāšanas darbus, kā arī neatstāt īpašumu bez uzraudzības.

14.8. Bez apdrošinātāja rakstiskas piekrišanas nevar tikt atzītas nekādas saistības vai tikt doti jebkādi solījumi par zaudējumu atlīdzības izmaksu.

14.9. Bez apdrošinātāja rakstiskas piekrišanas un zaudējumu apmēra saskaņošanas aizliegts uzsākt bojātā īpašuma remontu vai atjaunošanas darbus, izņemot tādus, kas nepieciešami, lai nekavējoties novērstu zaudējuma vai bojājuma cēloni un tālākus zaudējumus. Tāpat arī aizliegts pārvietot bojāto īpašumu no apdrošinātās vietas vai atbrīvoties no tā.

14.10. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākums ir atmaksāt apdrošinātājam saņemto apdrošināšanas atlīdzību vai tās daļu, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais atgūst īpašumu, par kuru ir izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība, vai arī pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas ir konstatēti fakti, kas pierāda, ka izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība vai tās daļa ir bijusi nepamatota saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu vai Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

15. APDROŠINĀJUMA NĒMĒJA UN/VAI APDROŠINĀTĀ PIENĀKUMI NEPILDĪŠANAS SEKAS

15.1. Ja apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā jebkāda darbība vai bezdarbība ir bijusi vai būs par iemeslu apdrošinātāja maldināšanai, apdrošināšanas līgums tiks atzīts par spēkā neesošu no tā noslēgšanas dienas.

15.2. Apdrošinātājs pēc saviem ieskatiem var atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību vai samazināt atlīdzības izmaksu par 50 (piecdesmit) %, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais nav izpildījis vai ir izpildījis tikai daļēji kādu no apdrošināšanas līgumā noteiktajām prasībām, kā arī tad, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais ir pārkāpis jebkāda Latvijas Republikā spēkā esoša normatīvā akta prasības, kuras ir attiecināmas uz konkrēto apdrošināšanas gadījumu.

15.3. Apdrošinātājs apdrošināšanas atlīdzību neizmaksā, ja apdrošinātā riska iestāšanās ir izraisījis apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātā un/vai labuma gu-

vēja ļauns nolūks vai rupja neuzmanība. Iemaksāto apdrošināšanas prēmiju apdrošinātājs neatmaksā.

15.4. Gadījumā, ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais savas darbības vai bezdarbības rezultātā ir negatīvi ietekmējis apdrošinātāja jebkuru tiesību izlietojumu, tad apdrošinātājam ir tiesības samazināt apdrošināšanas atlīdzību līdz 50 (piecdesmit) % vai atteikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu pilnībā.

16. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS IZMAKSAS KĀRTĪBA

16.1. Apdrošinātājs izvērtē no apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā saņemto iesniegumu un citus dokumentus, lai konstatētu, vai apdrošinātā riska iestāšanās gadījums ir apdrošināšanas gadījums, un lai noteiktu apdrošināšanas atlīdzības apmēru.

16.1.1. Ja tiek konstatēts apdrošināšanas gadījums un puses ir vienojušās par apdrošināšanas atlīdzības apmēru, tad:

- apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu;
- apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību 5 (piecu) darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

16.1.2. Ja tiek konstatēts apdrošināšanas gadījums, bet puses nav vienojušās par apdrošināšanas atlīdzības apmēru:

- apdrošinātājam ir tiesības pieprasīt papildu dokumentus apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai;
- apdrošinātājam ir tiesības vienpersoniski izlemt un pieaicināt ekspertu apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai; apdrošinātāja pieaicinātā eksperta slēdziens būs saistošs gan apdrošinājumaņēmējam, gan apdrošinātājam;
- izvērtējot eksperta atzinumu, apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un citiem strīdīgajiem jautājumiem;
- apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību 5 (piecu) darba dienu laikā pēc zaudējumu noregulēšanas protokola parakstīšanas.

16.1.3. Ja apdrošināšanas gadījums netiek konstatēts:

- apdrošinātājs pieņem lēmumu par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību;
- par pieņemto lēmumu apdrošinātājs paziņo apdrošinājumaņēmējam vai apdrošinātājam 5 (piecu) darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

16.2. Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta pēc kompensācijas principa, ja puses nav vienojušās citādi.

16.3. Apdrošinātājs apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam kompensē tikai tos zaudējumus, kuri ir radušies saistībā ar apdrošināšanas gadījumu un ir pierādīti ar attiecīgiem dokumentiem.

16.4. No jebkuras izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības tiek atņēdināts pašrisks, ja puses nav vienojušās citādi.

16.5. Gadījumā, ja apdrošināšanas prēmijai piemērots dalītais maksājums, tad no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības apdrošinātājam ir tiesības ieturēt starpību starp samaksāto un pilno apdrošināšanas prēmiju.

17. KOMPENSĀCIJAS PRINCIPS

17.1. Piemērojot kompensācijas principu, ne izmaksājamā, ne izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība nedrīkst pārsniegt apdrošināšanas gadījumā radītos zaudējumus.

17.2. Kompensēti tiek tikai pierādītie zaudējumi.

17.3. Netiek kompensēti zaudējumi, kas radušies pirms apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās datuma.

17.4. Netiek kompensēti zaudējumi, kas radušies pirms/pēc apdrošināšanas perioda.

18. DOMSTARPĪBU ATRISINĀŠANAS KĀRTĪBA

18.1. Jebkuras domstarpības tiks risinātas pārrunu ceļā.

18.2. Ja domstarpības radušās, pamatojoties uz to, ka kāds jautājums netiek regulēts apdrošināšanas noteikumos, tad šā jautājuma atrisināšanai puses piemēro Latvijas Republikas likumus, tai skaitā likumu "Par apdrošināšanas līgumu".

18.3. Ja pusēm neizdodas atrisināt domstarpības pārrunu ceļā, tad lieta tiek nodota izskatīšanai Latvijas Republikas tiesā saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

19. APDROŠINĀTĀJA LĒMUMA PIENĒMŠANAS TERMIŅŠ

19.1. Apdrošinātājs lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu pieņem viena mēnešu laikā, skaitot no dienas, kad ir saņemts visus izlemšanai nepieciešamos pierādījumus.

19.2. Gadījumā, ja objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams ievērot iepriekš noteikto termiņu, tad termiņš tiek pagarināts līdz sešiem mēnešiem.